LAPIN LIITTO
Hallituskatu 20 B
PL 8056
96101 ROVANIEMI
Puhelin 016-3288 200
Telefax 016-316 705

POHJOIS-LAPIN MAAKUNTAKAAVA

INARI *** SODANKYLÄ *** UTSJOKI

1 : 250 000

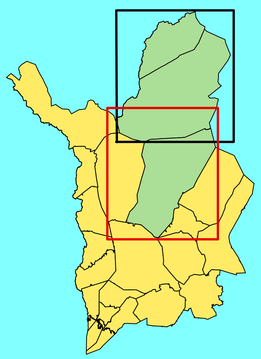

KOKO MAAKUNTAKAAVA-ALUETTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET:

SUUNNITTELUMÄÄRÄYKSET:
Meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamenettelyissä on otettava huomioon valtioneuvoston päätös melutasojen ohjearvoista.

Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, arvokkaat maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt sekä niinnitettävä erityistä huomiota rakennetun ympäristön laatuun.

Maisemallisesti herkillä alueilla, kuten tunturialueilla, jokien ja järvien rannoilla sekä pääteiden, matkailukeskusten, retkeilyreittien ja taajamien läheisissä metsissä eri käsittelytoimenpiteet on suunniteltava huolellisesti ottaen huomioon maiseman ominaispiirteet ja pyrittävä välttämään suuria muutoksia.

Ranta-alueilla taajamatoimintojen alueiden (A) ulkopuolella vapaan rantaviivan osuus tulee olla vähintään puolet muunnetusta rantaviivasta.

Ranta-alueilla tulee turvata rannan suuntainen kulkuyhteys.

Tulva-, sortuma- ja vyörymävaara- alueet on osoitettava yleis- ja asemakaavoissa joko alueina tai rakentamisrajoituksina. Rakennuspaikkoja ei saa suunnitella sijoittavaksi alueille, joilla on tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa.

Malminetsintä ja siihen liittyvät toimenpiteet alueella on turvattava.

Poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset on turvattava. Metsätalousta, turvetuotantoa, matkailutoimintoja ja loma-asutusta suunniteltaessa on otettava huomioon porotalouodelle tärkeät alueet. Suunniteltaessa valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajien kanssa.

Suojelu- (S), luonnonsuojelu- (SL) ja erämaa-alueiden (Se) hoito- ja käyttösuunnitelmista on pyydettävä lausunto alueen kunnilta, Lapin liitolta, Lapin ympäristökeskukselta, Lapin työvoima- ja elinkeinokeskukselta, Saamelaiskäräjiltä saamelaisten kotiseutualueella ja koltten kyläkokoukselta koltta-alueella, Paliskuntain yhdistykseltä, alueen paliskunnilta sekä muilta viranomaisilta ja yhteisöiltä, joiden toimialaan suunnitelma liittyy.

Rakennuksia tai muita huomattavia rakenteita ei tule suunnitella sijoitettavaksi maisemallisesti arvolle paikolle, kuten kapeisiin niemen kärkiin ja kannaksille sekä rantamaisemaa hallitseviin kumpareiden huipuille.

Hyville, yhtenäisille tai maisemallisesti tärkeille pelloille ei tule suunnitella sijoitettavaksi muuta kuin maa- ja metsätalouden liittyvää rakentamista, ellei niitä ole yksityiskohtaisemmassa kaavassa rakentamiseen sopivaksi osoitettu.

RAKENTAMISRAJOITUS:
Maankäyttö- ja rakennus lain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus on voimassa virkistys- ja suojelualueeksi taikka liikenteen tai teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitetulla alueilla (V, LL, EN, EJ, S, SL, SM, SR, Se, sr, vt, kt, st, yt, tv sähkö-linja). Rajoitus laajennetaan koskemaan puolustusvoimien alueita (EP), suojavyöhykkeitä (sv) sekä tärkeitä ja vedenhankintaan soveltuvia pohjavesialueita.

SUOJELUMÄÄRÄYKSET:
Suunniteltaessa sellaisen alueen käyttöä, jolla on kiinteä muinaisjäännös, on neuvoteltava Museoviraston kanssa. Ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Lupaa haetaan ympäristökeskukselta, jonka on kuultava asiassa Museovirastoa.

Suunniteltaessa suojelualueen tai suojeluohjelmaan kuuluvan alueen käyttöä on neuvoteltava luonnonsuojelusta ja alueen hallinnasta vastaavien viranomaisten kanssa.
Natura 2000 alueisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin tarveharkinta ja tarvittaessa vaikutusten arviointi on tehtävä luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:n mukaisesti.

Tähän maakuntakaavaan liittyy selostus, jossa on esitetty mm. tärkeimmät kaavan lähtökohtiin ja tavoitteisiin liittyvät tiedot, kaavaratkaisujen perustelut ja tulkintaohjeet sekä kuvaus maakuntakaavan vaikutuksista.

KUMOTTAVAT ALUEET:

Tällä maakuntakaavalla kumotaan Pohjois-Lapin maakuntakaava-alueelle (Inari, Sodankylä, Utsjoki) aikaisemmin vahvistetut Lapin seutukaavan 1., 2., 3. ja 4. osat.

HALLINNOLLINEN KÄSITTELY:

* **Lapin liiton hallitus päätti asettaa maakuntakaavaluonnoksen laatimisvaiheen kuulemiseen 20.6.2005**
* **Laatimisvaiheen kuuleminen 18.8-16.9.2005**
* **Lapin liiton hallitus päätti asettaa maakuntakaavaehdotuksen julkisesti nähtäville (MRA 12§) 19.12.2005**
* **Maakuntakaavaehdotus julkisesti nähtävillä (MRA 12§) 1.2.-3.3.2006**
* **Lapin liiton hallitus päätti esittää valtuustolle maakuntakaavan hyväksymistä 3.5.2006**
* **Lapin liiton valtuusto hyväksyi maakuntakaavan (MRL 31§) 19.6.2006**
* **Valtioneuvosto vahvisti maakuntakaavan (MRL 31§) 27.12.2007**
* **Maakuntakaava lainvoimainen 28.1.2008**

LAPIN LIITTO
ROVANIEMI 28.1.2008

TIMO E. KORVA
Hallituksen puheenjohtaja

ESKO LOTVONEN
Maakuntajohtaja

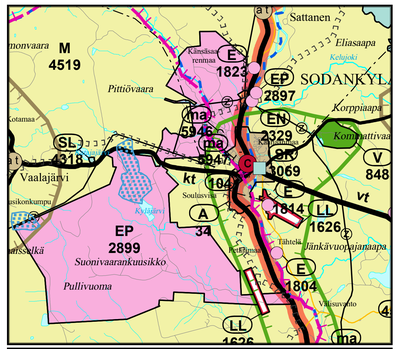

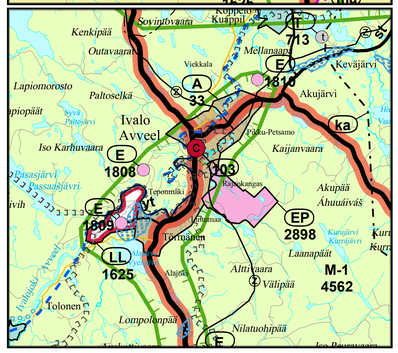

Merkinnän selitys/ *Merkinnän kuvaus/ Kaavamääräys*

Saamelaisten kotiseutualue
Merkinnällä osoitetaan saamelaisten kotiseutualue. Alueella tarkoitetaan Enontekiön, Inarin, Utsjoen kuntien alueita sekä Sodankylän kunnassa sijaitsevaa Lapin paliskunnan aluetta. (Laki saamelaiskäräjistä N:o 974/1995 4§)
Viranomaisten on varattava saamelaiskäräjille tilaisuus tulla kuulluksi ja neuvotella kaikista laajakantoisista ja merkittävistä toimenpiteistä,jotka voivat välittömästi ja erityisellä tavalla vaikuttaa saamelaisten asemaan alkuperäiskansana ja jotka koskevat saamelaisten kotiseutualueella yhdyskuntarakennetta, valtionmaan, suojelualueiden ja erämaa-alueiden hoitoa, käyttöä, vuokrausta ja luovutusta, kalvosiivennöksiin tehtäviä ja kaivospiirin perustamista tarkoittavaa lupahakemusta taikka muuta vastaavaa saamelaisten kieleen, kulttuuriin tai heidän asemaansa alkuperäiskansana vaikuttava alueiden käyttöön liittyvää asiaa. (Määräys perustuu lakiin saamelaiskäräjistä 974/1995, 9§)

Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojelu on sovitettava yhteen Saamelaiskäräjistä annetussa laissa tarkoitetulla saamelaisten kotiseutualueella siten, että saamelaisten kulttuurin harjoittamisen edellytykset turvataan, sekä poronhoitolaissa tarkoitetulla poronhoitoalueella siten, että poronhoitolaissa säädetyt velvoitteet täytetään. (Laki Metsähallituksesta 1378/2004, 4.2 §)

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaisissa toimenpiteissä on kiinnitettävä erityistä huomiota saamelaisten mahdollisuuksiin ylläpitää ja kehittää kulttuurimuotonsa kuuluvia elinkeinoja saamelaisten kotiseutualueella. (Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaki 45/2000, 1.2 §)

Suositus:
Saamelaisten kotiseutualueella metsätalouden tulisi käyttää luontaista uudistamista sille soveltuvilla kohteilla ja välttää maanpinnan voimakasta käsittelyä.

Koltta-alue
Merkinnällä osoitetaan koltta-aluetta. (Kolttalaki N:o 253/1995))
Koltta-alueella valtion ja kunnan viranomaisten on varattava kolttien kyläkokouksille ja kolttaneuvostolle tilaisuus lausunnon antamiseen kolttien elinkeinoja ja elinolosuhteita koskevissa laajakantoisissa ja periaatteellisissa asioissa. (Määräys perustuu kolttalakiin 253/1995, 44 ja 56 §.)

Jäämeren käytävä
Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti tärkeä kansainvälinen liikennekäytävä.
Jäämeren käytävää kehitetään kansainvälisenä liikennekäytävänä, jonka maankäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen, liikenteen ja matkojen palveluihin, liikenneympäristön laatuun sekä luonnon-, maiseman- ja kulttuuriympäristönvaihin. Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon korkealuokkaisen maantien sekä energia- ja tietoliikennehtojen tilavaraukset ja ngotukset ympäröiville maankäytölle.

Matkailun vetovoima-alue, matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue
Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistyksen kehittämisen alueidenkäytöllisiä periaatteita.
Aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla.

Maaseudun kehittämisen kohdealue
Merkinnällä osoitetaan maaseutua koskevan kehittämispolitiikan alueidenkäytöllisiä periaatteita.
Aluetta tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä.

Maaseudun kehittämisen kohdealue, jolla korostuu saamelaiskulttuuri
Merkinnällä osoitetaan maaseutua koskevan kehittämispolitiikan alueidenkäytöllisiä periaatteita.
Aluetta tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä.
Aluetta tulee pyrkiä saamelaiskulttuurille ja muulle paikalliselle perinteelle ominaisen rakentamistavan säilyttämiseen ja kehittämiseen.

Taajamatoimintojen alue
Merkinnällä osoitetaan asumiseen ja muille taajamatoiminnoille, kuten keskustatoiminnoille, palveluille ja teollisuudelle rakentamisalueita,pääsyällä pienempiä liikennevälyalueita, virkistys- ja puistoalueita sekä erityisalueita.

Keskustatoimintojen alue
Merkinnällä osoitetaan keskustahakuisten palvelu-, hallinto- ja muiden toimintojen alueita niihin liittyvine liikennealueineen.

Keskustatoimintojen alue ja keskuskylä
Merkinnällä osoitetaan keskuskyliä, joissa pyritään säilyttämään tai joihin suunnitellaan maaseudun peruspalveluita, joita voidaan pitää sopivina rakentamisaluteina ja joiden keskeisille alueille voidaan sijoittaa laajan alueen ja rajakaupan palveluja, myös vähittäiskaupan suuryksiköitä.
Aluetta tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä.

Saamelaiskulttuurin ja -hallinnon keskuskylä
Merkinnällä osoitetaan aluetta, johin sijoitetaan saamelaiskulttuurin ja -hallinnon toimintoja ja joilla pyritään säilyttämään tai joille suunnitellaan maaseudun peruspalveluita ja jota voidaan pitää sopivina rakentamisalueina.
Aluetta tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä.

Keskuskylä
Merkinnällä osoitetaan aluetta, jolla pyritään säilyttämään tai joille suunnitellaan maaseudun peruspalveluita ja jolta voidaan pitää sopivina rakentamisalueina.
Aluetta tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä.

Teollisuus- ja varastoalue
Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävä teollisuus- ja/tai varastotoimintojen alueita.

Virkistysalue
Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä, aluellisesti laajoja tai taajamarakenteen ja taajaman vihervälyien kannalta tärkeitä alueita.

Matkailupalveluiden alue
Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä matkailupalveluiden alueita, kuten matkailu- ja lomakeskuksia, lomakyliä, lomahotelleja, leirintäalueita tai muita vastaavia matkailua palvelevia toimintoja.

Lentoliikenteen alue
Merkinnällä osoitetaan alueita lentotoimintaa varten.

Erityisalue
Merkinnällä osoitetaan erityisalueita, joilla on tietty erityiskäyttötarkoitus ja joilla liikkuminen on yleensä rajoitettua.

Energiahuollon alue
Merkinnällä osoitetaan energiahuoltoa palvelevia laitoksia tai rakenteita varten varattuja alueita, kuten voimaloita ja suunnuuntamoaluelta.

Jätteenkäsittelyalue
Merkinnällä osoitetaan jätteiden vastaanottoon ja käsittelyyn varatut alueet kuten kaatopaikat ja jätteiden esikäsittelylaitokset.

Kaivosalue
Merkinnällä osoitetaan aluelta, joissa on todettu, arvioitu tai inventoitu sellaisia malmi- ja mineraaliesiintymiä, että kaivostoiminta on todennäköistä. Alueet halutaan suojata sellaisilta rakentamisen, suojelun ja muun maankäytön pysyvyyttä muutoksilta, jotka vaarantavat kaivostoiminnan harjoittamisen. Alueet sisältävät myös kaivostoiminnan kannalta tarpeelliset läjitys- ja rikastushiekka-alueet sekä liikennevälyät ja -alueet.
ALUEKOHTAINEN MÄÄRÄYS:
EK 1904. Kaivostoiminta tulee suunnitella niin, että se ei Koitelaisen Natura 2000-verkoston kuuluvalla alueella aiheuta merkittävä päästöjä tai hydrologisia vaikutuksia tai muutenkaan merkittävästi heikennä alueen niitä luonnonarvoja, joiden vuoksi se on sisällytetty Natura 2000-verkostoon.

Puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen alue
Merkinnällä osoitetaan sellaisia puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen pysyvässä käytössä olevat tai sellaiseksi suunnitellut varuskunta-,harjoitus- ja vastavat alueet, joilla liikkuminen on rajoitettua.

Suojelualue
Suojelualueen yleismerkintä käytetään silloin, kun ei ole kyse selvästi tietyn erityislainsäädännön mukaisesta suojeluterpeesta (kuten luonnonsuojelulain, muinaismuistolain ja rakennussuojelulain) tai jos on kyse kokonaisuudesta joka voidaan toteuttaa useamman lainsäädännön perusteella tai voidaan toteuttaa MRL:lla ja sen mukaisilla määräyksillä.
ALUEKOHTAINEN MÄÄRÄYS:
S 3026: Alueelle voidaan suunnitella sijoitettavaksi yleiskaavassa osoitettavalla luontoon ja maisemaan sopivalla tavalla retkeilyn taukopaikoilla, alueella olevien matkailupalvelujen kehittämistä ja mv-vyöhykkeen sisällä mantereella myös uusia matkailupalveluja. Suunnittelvien matkailupalvelujen tulee olla ympäristövaikutuksiltaan vähäisiä.

Sulkeutuva suojelualue
Merkinnällä osoitetaan suojelualueita, joilla on tarkoitettu, että niiden käyttö on pysyvästi tai määräajaksi kokonaan tai osittain kielletty.

Suojavyöhyke

Koeporotarha

Valtatie

Kantatie

Tuulivoimaloiden alue

Rantojen suojeluohjelman mukainen alue

Tuliteluokan muutos, seututie kantatieksi

Seututie

Seututie, uusi

Yhdystie

Yhdystie, uusi

Yhdystie, ohjeellinen linjaus

Sähkölinja

Sähkölinja, yhteystarve

Maakuntakaava-alueen raja

Alueen tai kohteen maakunta-kaavamerkintä ja -numero
4515

Alueen raja

Osa-alueen raja

Moottorikelkkailureitti

Moottorikelkkailureitti, yhteystarve

Ulkoilureitti

Ulkoilureitti, yhteystarve

Kulttuurihistoriallisesti tai maisemallisesti merkittävä tie tai reitti

Suojelu- / muinaisjäännöskohde

Virkistys- / matkailukohde

Rajanylityspaikka

Lentopaikka

Venesatama

Muu kohde

Pohjakartta © Maanmittauslaitos, lupa no 251/MML/06